

עליונים היו אומרים, אַחֹת לְנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ, שְׂאִין בָּהֶם זְכוּיֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, מַה נַּעֲשֶׂה לְאַחֹתֵנוּ? כְּלוּמַר, מַה כְּבוֹד וּגְדֻלָּה נַעֲשֶׂה לְאַחֹתֵנוּ זֹו בַּיּוֹם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְגַּלֶּה בְּהַר סִינַי לְתֵת לָהֶם תּוֹרָה?

(וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי). כְּתוּב הָיָו נִכְנִים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֶל תִּגְשׁוּ אֶל אֲשֶׁה, וְהִינוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּשַׁעַת שְׂרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַגְלוֹת בְּהַר סִינַי, קָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכָל הַפְּמִלְיָה שְׁלוֹ וְאָמַר לָהֶם: עֲכָשׁוּ יִשְׂרָאֵל תִּינוּקוֹת שְׂאִינִם יוֹדְעִים אֶת הַנְּהַגוֹתַי, וְאֲנִי רוֹצֵה לְהַתְּגַלוֹת עֲלֵיהֶם. אִם אֲתַגְּלֶה אֲלֵיהֶם בְּכַח הַגְּבוּרָה - לֹא יוּכְלוּ לְסַבֵּל. אֲבָל אֲתַגְּלֶה עֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַנְּהַגוֹתַי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַדַּאי, שֶׁהוּא רַחֲמִים. מִנֵּין לְנוּ? שְׁפָתוֹב (שְׁמוּאֵל ב כב) וַיִּט שְׁמַיִם וַיִּרַד.

וּבַיּוֹם הַתְּגַלָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל. הַקְּדִים לָהֶם רַחֲמִים בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר נִתְּנָה לָהֶם תּוֹרָה מִצַּד הַגְּבוּרָה. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שְׁכַף רַאוּי לָהֶם, שֶׁבְּגִלָּל כֶּף נִקְרָאוּ שְׂרָאֵל.

בְּהֵיוֹת הַבֶּקֶר, שְׁפָתוֹב (שִׁם כג) בֶּקֶר לֹא עֲבוֹת. הָרִי אִם הָיָה עֲבוֹת, אִז נִמְצְאָת קְדוּרוֹת וְלֹא הַתְּגַלָּה חֶסֶד. וּמִתִּי מִתְּגַלָּה חֶסֶד? בַּבֶּקֶר, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (בְּרֵאשִׁית מו) הַבֶּקֶר אֹר. שְׁכַשְׁמַאֲרִי הַבֶּקֶר, נִמְצָא חֶסֶד בְּעוֹלָם וְהַדִּינִים עוֹבְרִים. וּבִימֵן שְׁלֹא מַאֲרִי הַבֶּקֶר, הַדִּינִים עַד אִז לֹא עוֹבְרִים, שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב לח) בְּרֵן יַחַד כְּכִבִּי בֶּקֶר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. פִּיּוֹן שְׁעָבְרוּ אוֹתָם כּוֹכְבִים וּמַאֲרִי הַשְּׁמַשׁ, בְּאוֹתָהּ שַׁעַת כְּתוּב בֶּקֶר לֹא עֲבוֹת, וְחֶסֶד מִתְּעוֹרֵר בְּעוֹלָם

זְכוּוֹן וְעוֹבְדִין טָבִין. מַה נַּעֲשֶׂה לְאַחֹתֵנוּ, כְּלוּמַר מַה יִּקָּר וּרְבוּ נַעֲבִיד לְאַחֲתָנָא דָּא בַּיּוֹמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְגַּלִּי בְּטוֹרָא דְסִינַי לְמִיָּהֵב לָהּ אוּרִייתָא.

(וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי), כְּתִיב הָיָו נִכְוִנִים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֶל תִּגְשׁוּ אֶל אֲשֶׁה וְהִינוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. ר' שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּשַׁעַתָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּעָא לְאַתְגַּלְאָה (דף פ"א ע"א) בְּטוֹרָא דְסִינַי, קָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל פְּמִלְיָא דִּילֵיהּ, אָמַר לוֹן, הַשְּׁתָא יִשְׂרָאֵל רַבִּיין, דְּלֹא יוֹדְעִין נִימוּסִי, וְאֲנָא בְּעִי לְאַתְגַּלִּי עֲלֵייהוּ, אִי אֲתַגְּלִי עֲלֵייהוּ בְּחִילָא דְגְבוּרָה, לָא יִכְלִין לְמַסְבֵּל. אֲבָל אֲתַגְּלִי עֲלֵייהוּ בְּרַחֲמִי, וַיִּקְבְּלוֹן נִימוּסִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַדַּאי דְאִיהוּ רַחֲמִי מְנַלָּן. דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כב) וַיִּט שְׁמַיִם וַיִּרַד.

וּבַהָיִי אֲתַגְּלִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֲקָדִים לָהּ רַחֲמִי בְּקְדָמִיתָא. וְלִבְתַּר אֲתִייהִיב לָהּ אוּרִייתָא, מְסַטְרָא דְגְבוּרָה. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, דְהַכִּי אֲתַחֲזִי לָהּ, דְבַגִּינִי כֶּף יִשְׂרָאֵל אֲקָרוּן.

בְּהֵיוֹת הַבֶּקֶר, דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כג) בֶּקֶר לֹא עֲבוֹת. הָא אִי הוּא עֲבוֹת קְדוּרוֹתָא אֲשַׁתְּכַח, וְלֹא אֲתַגְּלִיָּא חֶסֶד. וְאִימְתִי אֲתַגְּלִיָּא חֶסֶד. בַּבֶּקֶר. כְּמַה דְאֶתְ אָמַר, (בְּרֵאשִׁית מו) הַבֶּקֶר אֹר. דְכַד נְהִיר צְפָרָא, חֶסֶד אֲשַׁתְּכַח בְּעַלְמָא, וְדִינִין מִתְּעַבְרָן. וּבְזַמְנָא דְלֹא נְהִיר בֶּקֶר, דִּינִין עַד כְּעַן לֹא מִתְּעַבְרָן. דְכְּתִיב, (אִיּוֹב לח) בְּרֵן יַחַד כְּכִבִּי בֶּקֶר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. פִּיּוֹן דְאֲתַעַבְרָן אֵינוֹן כְּכִבִּיא וְנְהִיר שְׁמַשָּׁא, בִּיָּה שַׁעַתָּא כְּתִיב, בֶּקֶר לֹא עֲבוֹת. וְחֶסֶד אֲתַעַר בְּעַלְמָא תַתָּא, בְּהֵיָא שַׁעַתָּא כְּתִיב, בְּהֵיוֹת